



บทความออนไลน์

บทความวิเคราะห์ เรียนมาทุกอย่าง รู้หลาย อย่างแต่ไม่ลึกสักอย่าง

ถ้าเรามองว่า “คูสิ ฉันทันเป็นเปิด ฉันทันทำได้หลายอย่าง แต่ไม่เก่งสักอย่าง” เราก็จะเห็นตัวเองเป็นแบบหนึ่ง แต่ถ้าเรามองว่า ฉันทันทำได้ตั้งหลายอย่าง ฉันทันเป็นเปิดที่เก่งได้เราก็จะเห็นตัวเองเป็นอีกแบบหนึ่ง มันอยู่ที่มายด์เซตว่า เราจะเห็นตัวเองเป็นแบบไหน และเราอยากจะเป็นแบบไหนครับ

ถูกครับที่คณะให้เราเรียนวิชาพื้นฐานของคณะอื่น ๆ เต็มไปหมดเลย แต่ที่คิดว่านั้นเป็นโอกาสดีมากที่เรา จะได้เปิดหูเปิดตาว่าโลกนี้มีอะไรตั้งเยอะแยะ อ้อ เศรษฐศาสตร์มันเป็นแบบนี้วะ รัฐศาสตร์เป็นแบบนี้ สังคมสงเคราะห์เป็นแบบนี้ ฯลฯ ซึ่งการเปิดโลกนี้มันสำคัญมากนะครับ เพราะมันทำให้เรารู้ว่าโลกนี้ไม่ได้มีแค่ความรู้ในสาขาใดสาขาเดียว ความมหัศจรรย์มีอยู่รอบตัวเราเต็มไปหมด

สิ่งที่พ่อยากบอกน้องก็คืออย่าฝากความหวังไว้กับมหาวิทยาลัยอย่างเดียวว่ามหาวิทยาลัยจะทำให้เรารู้ทุกเรื่อง สิ่งที่เราควรได้จากมหาวิทยาลัยคือการรู้ว่าโลกนี้มีความรู้เต็มไปหมดทำให้เราเรียนรู้ โลกมันกว้างจังเลย และที่คิดว่าการที่รู้ว่าเรารู้น้อยเป็นสิ่งที่ดีมากนะครับ เพราะมันจะนำไปสู่การพยายามทำให้ตัวเองรู้ให้ได้ แต่สิ่งสำคัญคือพอรู้แล้วว่าเรารู้น้อย เราจะทำอะไรต่อ เราจะอยู่นิ่งๆ เฉยๆ ไหม หรือเราจะวิ่งไปหาความรู้

Q: หนูเรียนนิเทศศาสตร์มา รู้สึกว่าตัวเองเรียนรู้หลายเรื่องแบบตะตะๆ แต่ไม่ลึกสักอย่าง เรียนมาเหมือนเป็นเปิดนะค่ะ ทำได้หลายอย่าง แต่ไม่เก่งที่สุดสักอย่าง พอไปทำงานจริงจะรอดไหมคะ

สรุปการติดตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาเมื่อครั้งที่ผ่านมา ...



สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

A: สวัสดีเปิดรุ่นน้องครับ ที่เป็นเปิดรุ่นพี่ พี่เรียนจบคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะฉะนั้นถ้าจะเรียกว่าเปิด พี่คงเป็นเปิดซ้ำซ้อน เพราะเรียนเป็นเปิดทั้งตรีและโท

คนชอบบอกกันว่าคณะการสื่อสารสอนให้เราเรียนหลายอย่าง แต่ไม่ลึกสักอย่าง เราจะได้ไปเรียนวิชาพื้นฐานของคณะอื่น ๆ เยอะ เศรษฐศาสตร์เราก็เรียน การตลาดเราก็เรียน สังคมศาสตร์เราก็เรียน รัฐศาสตร์ก็เรียน แต่ที่เรียนเป็นระดับความรู้ 101 คือรู้แค่พื้นฐานแบบตะตะ ๆ เรียนเยอะไปหมด แต่รู้ไม่ลึก เหมือนเปิดที่ว่ายน้ำได้ แต่ก็ว่ายน้ำไม่เร็วมาก ดำน้ำก็ดำได้ แต่ก็ดำได้ไม่ลึก ไม่นาน มีปีกนะ แต่บินผาดโผนมากก็ไม่ได้ เขาบอกกันมาแบบนี้ บางทีเด็กนิเทศและเด็กวารสารก็มองตัวเองเป็นแบบนี้

ถ้าจะให้พี่เล่าในฐานะเป็นรุ่นพี่ที่เรียนคณะเหล่านี้มา พี่คิดว่ามันอยู่ที่มุมมองที่เราจะมองตัวเอง

ถ้าเรามองว่า “คูสิ ฉันทันเป็นเปิด ฉันทันทำได้หลายอย่าง แต่ไม่เก่งสักอย่าง” เราก็จะเห็นตัวเองเป็นแบบหนึ่ง แต่ถ้าเรามองว่า “เฮ้ย! ฉันทันเป็นเปิด ฉันทันทำได้ตั้งหลายอย่าง ฉันทันเป็นเปิดที่เก่งได้วะ” เราก็จะเห็นตัวเองเป็นอีกแบบหนึ่ง มันอยู่ที่มายด์เซตที่เราจะเห็นตัวเองเป็นแบบไหน และเราอยากจะเป็นแบบไหนครับ

ถูกครับที่คณะเราให้เราเรียนวิชาพื้นฐานของคณะอื่นๆ เต็มไปหมดเลย แต่พี่คิดว่านั้นเป็นโอกาสดีมากที่เราจะได้เปิดหูเปิดตาว่าโลกนี้มีอะไรตั้งเยอะแยะ อ้อ เศรษฐศาสตร์มันเป็นแบบนี้ รัฐศาสตร์เป็นแบบนี้ สังคมสงเคราะห์เป็นแบบนี้ ฯลฯ ซึ่งการเปิดโลกนี้มันสำคัญมากนะครับ เพราะมันทำให้เรารู้ว่าโลกนี้ไม่ได้มีแค่ความรู้ในสาขาใดสาขาเดียว ความมหัศจรรย์มีอยู่รอบตัวเราเต็มไปหมด

การที่เราู้กว้างแบบนี้มันทำให้รู้ว่าการจะอธิบายอะไรสักอย่าง เราสามารถอธิบายได้จากหลายมุมมอง พี่ยังเคยชวนเพื่อนนักเศรษฐศาสตร์มาอธิบายเรื่องความโสดในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์ หรือดูว่าถ้าเอาหลักการตลาดมามองเรื่องการประกวดนางงามจักรวาลจะเป็นอย่างไร แล้วลองมองเรื่องการเลือกตั้งผ่านเลนส์โซเชียลมีเดีย เราจะเห็นอะไรบ้าง ฯลฯ

เรื่องเดียว แต่เมื่อมองจากมุมมองของคนที่หลากหลาย เราจะได้ความรู้ที่กว้างขึ้น ได้เห็นโลกที่ต่างออกไป นั่นก็มาจากการที่เราเป็นเปิดที่รู้ว่าโลกนี้มีอะไรกว้างและมากไปกว่าชุดความรู้เดียวหรือแค่คนคนเดียวจะอธิบายได้ มา! เดี่ยวเปิดจะไปหาคนนั้นคนโน้นมาอธิบายให้สัตว์โลกสปีชีส์อื่นได้เปิดหู เปิดตา เปิดใจเหมือนกัน

แล้วพอเราได้ไปลองเรียนรู้จากคณะอื่นแล้ว มันมีเรื่องไหนที่เราชอบเป็นพิเศษไหมครับ พี่คิดว่ามันต้องมีเรื่องที่เราสนใจบ้างแหละ แล้วค่อย ๆ ดำดิ่งไปกับมัน รู้ให้มากขึ้นกว่าจากเดิมที่เคยเรียนมาแบบผิว ๆ ไม่ต้องรอคนมาป้อน ถ้าสนใจก็ลุยเลย ตรงไหนมีความรู้ก็พุ่งไปหา หรือถ้ามันไม่น่าสนใจ ลองกลับมาคิดว่าเราจะทำยังไงให้น่าสนใจได้บ้าง พี่คิดว่าในฐานะนักสื่อสาร เราก็ต้องหาทางทำให้มันเป็นเรื่องน่าสนใจ เรื่องที่อธิบายได้เข้าใจง่าย เราต้องสามารถทำให้คนเห็นว่า “เฮ้ย! มันน่าสนใจโคตร ๆ เลยนี่หว่า” ให้ได้ เพราะหน้าที่ของนักสื่อสารคือคนที่



สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ย่อยเรื่องยากให้เป็นเรื่องที่สื่อสารกันรู้เรื่องได้ ไปจนถึงทำให้เรื่องที่อยู่เหมือนจะง่าย แต่เราคลายให้เห็นความซับซ้อนหลากหลายมิติของมันได้

ถ้าจะให้สนุก พี่คิดว่ามันคือโอกาสที่เราได้สัมผัสกับคนที่หลากหลาย แต่ละคนมีธรรมชาติของคนที่แตกต่างกัน สิ่งนี้ถ้าเราอยู่แต่ในสังคมเดิม เราอาจจะไม่รู้เลย แต่ถ้าเราได้ลองออกไปดูชีวิตของคนในคณะอื่นๆ ที่ต่างจากเรา เราจะเข้าใจคนมากขึ้น ช่วงสังเกตมากขึ้น ยิ่งเราได้ชื่อว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารแล้ว พี่คิดว่าเราจำเป็นต้องรู้จักคนให้มาก เข้าใจคนให้มาก มองเห็นความหลากหลายของคนให้ลึก เราถึงจะออกแบบการสื่อสารให้ตรงกับเขาได้

นี่มันไม่ใช่เรื่องแบบ ‘เปิด ๆ’ แล้ว เห็นไหมครับ

พี่คิดว่าเราเอาตัวรอดในสังคมได้โดยที่เราสามารถทำตัวเป็นประโยชน์สูงสุด มันมาจากการที่เราสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ได้ในตัวเรา ถ้าหมอรักษาโรครู้เรื่องการรักษาโรคอย่างเดียว แต่ไม่รู้วิธีสื่อสารกับคน เราก็จะได้หมอที่บอกคนไข้แบบที่อ้อ ๆ ไม่คิดถึงหัวอกเขาว่า “เดี๋ยวคุณจะตาย” สถาปนิกออกแบบสิ่งก่อสร้างได้สวยอย่างเดียว แต่ไม่คำนึงถึงประวัติศาสตร์ชุมชน เราก็จะได้อาคารสวย แต่โคตรจะไม่เข้ากับบริบททางสังคมและทำลายชุมชนนั้น เป็นทนายรู้เรื่องกฎหมายดีเยี่ยม แต่ไม่มีศิลปะในการสื่อสารเรียงเรียงเหตุผล ทั้งอัยการ โจรทัก และจำเลย ก็คงกุมขมับว่าพูดอะไรวะ ฯลฯ เช่นเดียวกันครับ ถ้าเราเป็นนักสื่อสาร เราเก่งเรื่องการสื่อสาร แต่เราไม่มีความรู้ที่หลากหลายและไม่คอยตรวจสอบความจริง เราก็จะได้นักสื่อสารที่สักแต่ว่าทำข่าวแบบที่เขาแชร์ ๆ กันมา แต่ไม่เคยลงมือตรวจสอบว่าจริงไหม แบบที่เราเห็นกันในสังคมเยอะเยอะจนทุกวันนี้คนยังแชร์กันอยู่เลยน้องว่าตีมะนาวรักษาโรคมะเร็งได้

เพราะฉะนั้นสิ่งที่พี่จะบอกก็คือไม่ว่าเรียนอะไรมา อย่าแคร์เรื่องของเรา ให้รู้เรื่องของโลกด้วย แล้วเชื่อมโยงเรื่องของเราและเรื่องของโลกเข้าด้วยกัน

แล้วน้องคุณะครับ ทุกวันนี้อัลกอริทึมในโซเชียลมีเดียมันก็ฉลาดเหลือเกิน เราชอบเรื่องไหน มันก็จะส่งคอนเทนต์เกี่ยวกับเรื่องนั้นมาให้เราตลอด มันทำให้เรารู้สึกขึ้นก็จริง แต่ถ้าเรารู้สึก แต่รู้ไม่กว้าง และไม่สามารถเชื่อมโยงกับเรื่องอื่นได้ พี่ว่าเราก็จะแคบ

สิ่งที่พี่อยากบอกน้องก็คืออย่าฝากความหวังไว้กับมหาวิทยาลัยอย่างเดียวว่ามหาวิทยาลัยจะทำให้เรารู้ทุกเรื่อง สิ่งที่เราควรได้จากมหาวิทยาลัยคือการรู้ว่าโลกนี้มีความรู้เต็มไปหมดให้เราเรียนรู้ โลกมันกว้างจังเลย และพี่คิดว่าสิ่งที่เรารู้ว่าเรารู้มันน้อยเป็นสิ่งที่ดีมากนะครับ เพราะมันจะนำไปสู่การพยายามทำให้ตัวเองรู้ให้ได้ แต่สิ่งสำคัญคือพอเรารู้แล้วว่าเรารู้มันน้อย เราจะทำอะไรต่อ เราจะอยู่นิ่ง ๆ เฉย ๆ ไหม หรือเราจะวิ่งไปหาความรู้

พี่จะบอกความลับให้อย่างหนึ่งว่าพี่ได้อะไรจากการเรียน ‘คณะเปิด’ พี่คิดว่าสิ่งสำคัญที่พี่ได้จากคณะเปิดคือการตั้งคำถาม ไม่ใช่คำถามธรรมดา แต่เป็นคำถามไม่รู้จบ คำถามไม่รู้จบนี้แหละครับที่ทำให้เราสามารถต่อยอดความรู้ของเราได้ และมันทำให้เราไม่เป็นน้ำเต็มแก้ว เพราะมันมีเรื่องให้เราเรียนรู้ได้อีกเยอะ เพราะคำถามของเรา



สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ไม่เคยหมด และไม่ต้องกลัวว่าเรื่องนั้นเราก็คงไม่รู้ เรื่องนี้เราก็คงไม่รู้ เพราะเอาจริงๆ นะครับน้อง เราไม่รู้อะไรอีกเยอะมาก แต่ด้วยการตั้งคำถามของเราที่แหละที่จะทำให้เราเปลี่ยนจากคนที่ไม่รู้เป็นคนที่รู้มากขึ้น มากขึ้น มากขึ้น และสามารถช่วยให้คนอื่นรู้มากขึ้น มากขึ้น มากขึ้น

โลกนี้มีอะไรน่าสนใจตั้งเยอะแยะ ทำไมเราจะต้องจำกัดความรู้อยู่แต่เฉพาะสิ่งที่เราสนใจ ลองไปดูเรื่องที่เราเคยคิดว่ามันไม่น่าสนใจบ้าง ไปฟังคนที่ต่างจากเราบ้างว่าเขาคิดยังไง ขอบฟ้าของความรู้ของเราก็จะกว้างขึ้น และตัวเราก็จะเป็นมนุษย์ที่เข้าใจมนุษย์ เข้าใจโลกมากขึ้นนะครับ

ก่อนที่เปิดจะเป็นแบบที่เราเห็นทุกวันนี้ มันก็เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีวิวัฒนาการมาตลอดกว่าจะพัฒนาเป็นเปิดได้ ถ้าเราจะมองเปิดว่ามันไม่เก่งสักอย่าง พี่ก็อยากให้มองให้เห็นด้วยเหมือนกันว่ามันไม่เคยนิ่งเฉยหรือไม่มีวิวัฒนาการไม่อย่างนั้นมันคงสูญพันธุ์ไปนานแล้ว

ไปเป็นเปิดที่เจ๋งให้ได้นะครับน้อง เปิดรุ่นพี่คนนี้เป็นกำลังใจให้ครับ

ส่งคำถามตรงมาในที่ทำงานที่คุณสงสัยมาได้ทีอีเมล chayatat.v@gmail.com หรืออินบ็อกซ์ไปที่ FB: ท้อพี๊ แบรดซอร์

ภาพประกอบ: *Nisakorn Rittapai*

พิสูจน์อักษร: *ภาสินี เพิ่มพันธุ์พงศ์*

ที่มา <https://thestandard.co/diverse-abilities/>

